

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/231/2020                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7517212191                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.03.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Milučký            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:7517212191.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej Y. Y., narodenej X. W. XXXX, trvale bytom v L., o zaplatenie 5.080,77 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 13Csp/226/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. februára 2019 sp. zn. 6Co/131/2018, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 12. februára 2019 sp. zn. 6Co/131/2018 v jeho potvrdzujúcom výroku a rozsudok Okresného súdu Košice - okolie zo 16. januára 2018, č. k. 13Csp/226/2017-50, vo výroku II. z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Košice - okolie na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. januára 2018, č. k. 13Csp/226/2017-50, rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni istinu úveru vo výške 5.080,77 eur, úrok vo výške 172,43 eur, úroky z omeškania vo výške 2,05 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.080,77 eur od 28. apríla 2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 172,43 eur od 28. apríla 2017 do zaplatenia, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 4,14 eur, a to tak, že žalovanej povolil žalované sumy vrátane trov konania splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,- eur vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného zaplatenia dlhu pod hrozbou straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

1.1 Žalobkyňa sa žalobou domáhala od žalovanej zaplatenia sumy 5.080,77 eur z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru. Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovanou uzavrela dňa 5. novembra 2016 úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytla žalovanej peňažné prostriedky vo výške 5.400,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach a celý úver mala splatiť do 22. apríla 2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, a preto žalobkyňa 27. apríla 2017 vyhlásila úver za predčasne splatný. Pohľadávka žalobkyne voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatnenia predstavovala sumu 5.319,39 eur, ktorá

pozostávala z istiny vo výške 5.080,77 eur, úrokov vo výške 172,43 eur, úrokov z omeškania vo výške 2,05 eur, poplatkov vo výške 60,- eur, ktoré si žalobkyňa v tomto konaní neuplatňovala a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,14 eur.

1.2 Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. a), § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení a článku 3 ods. 1, článku 5 a článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že strany uzavreli 11. mája 2016 spotrebiteľskú úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej vo výške 5.400,- eur. Keďže si žalovaná nesplnila svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradila len sumu 319,23 eur, súd prvej inštancie žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy uvedenej vo výrokovej časti jeho rozhodnutia.

1.3 Pokiaľ ide o zmluvný úrok vo výške 10,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 28. apríla 2017 do zaplatenia, súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol s poukazom na ustálenú súdnu prax (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obo 143/98 a rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14). Z nej vyplýva, že zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Zmluvné úroky z úveru patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach z 2. novembra 2017 sp. zn. 2Co/210/2017, v zmysle ktorého úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik a trvanie sú podmienené platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Pretrváva len povinnosť uhradiť doterajšie úroky a tým, že včas dlžník nespláti istinu a úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením. Zosplatenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je potrebné ich odlišovať. Zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. Základnou charakteristikou úverového vzťahu je, že v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t. j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru k dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami úveru. Odlišná situácia však nastane v prípade predčasného a mimoriadneho zosplatenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa, v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodne dohodnutého úverového vzťahu. V dôsledku takéhoto jednostranného úkonu veriteľa mu vznikne nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru, t. j. veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a obmedzenie možnosti produkovať zisk. Po zosplatení pohľadávky má tak veriteľ nárok iba na úrok z omeškania a nemá nárok na zmluvne dojednaný úrok. V časti zmluvných úrokov preto súd prvej inštancie žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 12. februára 2019 sp. zn. 6Co/131/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia splatnosti priznanej sumy vo forme splátok po 20,- eur mesačne a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti týkajúcej sa zmluvného úroku z

úveru po jeho zosplatnení považoval za vecne správny, avšak z iných dôvodov ako súd prvej inštancie. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že strany sa dohodli na type a výške úrokovej sadzby ako fixnej do splatnosti vo výške 10,90 % ročne. Úrok bol teda nepochybne dohodnutý do splatnosti úveru. Medzi zmluvnými stranami nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodit' zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy. Pre prípad nezaplatenia úveru v lehote splatnosti bol jednoznačne dohodnutý iba úrok z omeškania s povinnosťou jeho úhrady až do zaplatenia úveru. Vzhľadom na chýbajúcu dohodu o povinnosti platiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní zmluvných úrokov do splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 22. apríla 2024. Nebolo spornou skutočnosťou, že listom z 27. apríla 2017 žalobkyňa predčasne zosplatnila poskytnutý úver a vyzvala žalovanú na úhradu celého dlhu, čím sa konečná splatnosť úveru zmenila z dátumu 22. apríla 2024 na 27. apríla 2017. Žalobkyni tak vznikol nárok na zmluvné úroky z istiny iba do zosplatnenia. V časti povolených splátok odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil pre jeho nepreskúmateľnosť.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len „C. s. p.“). Dovolateľka trvala na tom, že tvrdenie súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, neobstoí, keďže neobstoja argumenty uvádzané ako dôvody takéhoto právneho názoru a na ňom založeného súdneho rozhodnutia. Uvedený záver podľa nej vyplýva zo súladu dohody o úrokoch so zákonom, z absencie právnej úpravy obmedzujúcej nárok veriteľa na zmluvný úrok momentom zosplatnenia dlhu, z množstva zákonných ustanovení podporujúcich záver o nároku veriteľa na zmluvný úrok od času poskytnutia do vrátenia v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov, z negatívnych dôsledkov odopretia nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení dlhu a rozporu s právnymi princípmi a nesúladu s účelom spravodlivého usporiadania vzťahov z úverovej zmluvy po porušení zmluvných povinností dlžníkom, z aktuálnej judikatúry a českého príkladu riešenia, ktoré skutočnosti dovolateľka ďalej podrobne vyargumentovala aj s odvolaním sa na platnú právnu úpravu a konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo aj „dovolačí súd“), Najvyššieho súdu Českej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky. Poukázala na absenciu ustálenej súdnej praxe v Slovenskej republike v otázke obmedzenia nároku veriteľa na zmluvný úrok zosplatnením dlhu alebo zákazu kumulatívneho uplatnenia úrokov a úrokov z omeškania na úrovni nižších, aj vyšších súdov. Demonštrovala na rozhodnutiach najvyššieho súdu (sp. zn. 6Cdo/113/2018 a 5Cdo/42/2020) a krajských súdov Slovenskej republiky závery, ktoré potvrdzujú právny názor dovolateľky, ako aj právne závery právnej teórie a vedy. Na základe uvedeného uzavrela, že úroky po zosplatnení úverovej pohľadávky sú v súlade s právom a v súlade s právom je aj uplatňovanie úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení popri sebe. Aktuálna legislatíva nijakým spôsobom takýto nárok neobmedzuje a ani ho negatívne nepodmieňuje predčasným zosplatnením dlhu veriteľom na základe omeškania dlžníka. Pokiaľ má byť tento nárok obmedzený, toto obmedzenie musí vychádzať od zákonodarcu, doposiaľ však takéto obmedzenie zákonodarca napriek „pokusu“ (návrh zákona) z roku 2013 nezaviedol. Uvedený návrh však nepochybne nepriamo popiera právny názor, že takéto obmedzenie už v našej legislatíve je zavedené, resp. vyplýva z existujúcich účinných právnych predpisov. Ďalej tiež platí, že takéto obmedzenie akiste nemôže vychádzať z činnosti súdov, či už extenzívnym výkladom iných ustanovení upravujúcich ochranu spotrebiteľa, ktoré ide nad rámec zákona s absurdnými dôsledkami vo vzťahu k iným zákonným ustanoveniam a ustáleným právnym princípmi. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť v rozsahu výroku, ktorým žalobu zamietol v časti nároku na zmluvný úrok vo výške 10,90 % ročne z nezaplatenej istiny od 28. apríla 2017 do zaplatenia, zrušiť aj rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu výroku, ktorým súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti nároku na zmluvný úrok vo výške 10,90 % ročne z nezaplatenej istiny od 28. apríla 2017 do zaplatenia a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, zároveň žalobkyni priznať nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že nie je schopná žalobkyni zaplatiť sumu, ktorá jej bola súdom priznaná z dôvodu, že jej to jej životná situácia neumožňuje.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 2 písm. b) C. s. p., skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a aj dôvodné, a preto rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštancie v dovolaní napadnutej časti zrušil (§ 449 ods. 1, 2 C. s. p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

6. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Podľa § 432 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

9. Ako už bolo uvedené, v preskúmvanej veci dovolateľka prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom malo ísť o otázku existencie a výšky nároku veriteľa zo (spotrebiteľského) úverového vzťahu na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Dovolateľka teda dovolanie odôvodnila prípustným dovolacím dôvodom, a to nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, keď v ňom vymedzila nielen to, ktoré právne posúdenie veci považuje za nesprávne (označením právnej otázky, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, i jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie), ale aj to, v čom ňou namietaná nesprávnosť spočíva (v nesprávnej aplikácii práva na zistený skutkový stav).

10. V prejednávanej veci rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky existencie a výšky nároku veriteľa zo (spotrebiteľského) úverového vzťahu na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru.

11. V dobe rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní v tomto spore už uvedená právna otázka bola dovolacím súdom riešená v rozhodnutí zo 16. júna 2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020 v druhovo totožnej veci tej istej dovolateľky, v ktorom najvyšší súd (o. i.) uviedol:

„18. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obch. z. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obch. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obch. z. o zmluve o úvere (§ 497 a nasledujúce). Ustanovenia OZ sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ).

19. Z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva

obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

20. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

21. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

22. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

23.1. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

23.2. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

23.3. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

24. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Uvedené rozhodnutie bolo aj uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5 z roku 2021.

12. V danom prípade dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania podaného tou istou dovolateľkou - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2Cdo/115/2019, 5Cdo/73/2020, 7Cdo/307/2019, 7Cdo/118/2019, 8Cdo/221/2019, 8Cdo/237/2019, 8Cdo/135/2020, 9Cdo/6/2020, 9Cdo/24/2020, 9Cdo/270/2020, 9Cdo/332/2020, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu

právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 C. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza.

13. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru, od ktorého sa dovolací súd nepovažuje za potrebné odkloniť, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť (§ 449 ods. 1 C. s. p.). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd v tejto časti zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

14. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.